

mo še marsikaj zanimivega za planince, čeprav je večina vsebine že tradicionalno bolj pogodu kolesarjem. Od splošnih nasvetov o treningu, še posebej hrbtnih mišic, se lahko preselimo še k nazorni predstavitvi ustavljanja zdrsa s cepinom, katerega obvladovanje je še kako dobrodošlo v zimskih gorah. Na to se navezuje še predstavitev opreme za zimske ture, oboje izpod peresa Draga Metljaka. Poznavanje »točke za milijon dolarjev« pa bo koristilo vsem, ne le planincem.

Igor Maher

Obvestilo dopisnikom

V rubriki Kratke novice objavljamo kratke prispevke o dogodkih v društvih, meddruštvenih odborih ali v zvezi, lahko pa tudi izven planinske organizacije, če so dogodki povezani s planinstvom in gorami. Zaradi prostorskih omejitev in velikega števila pomembnih dogodkov se moramo pri poročanju omejiti na najnujnejše podatke (kraj in čas dogajanja, število udeležencev, namen in podobno), ki bodo čez leta pomembni za planinske kroniste. Dopisnike zato prosimo, da dolžino svojih prispevkov omejijo na 1000-1500 znakov, uredništvo pa si pridružuje pravico, da predolge prispevke po potrebi skrajša. Lahko nam posredujete samo osnovne podatke o dogodku, ki jih bo nato uredništvo povežalo v besedilo za objavo. Veseli bomo tudi poslanih Fotografij, bodisi v papirnati ali digitalni obliki.

Uredništvo PV

Obvestilo

Knjžnica PZS posluje vsak ponedeljek med 17. in 19. uro v 1. nadstropju PZS, Dvoržakova 9, Ljubljana.

Tone Škarja – 65 uspešnih let

Letos je že minilo 65 let, odkar je pod Kamniškimi planinami, v Mengšu, privekal na svet Tone. Naj bo tole samo skromen poskus orisa delčka njegovega velikega dela in prispevka za planinstvo, predvsem v tistem delu, ki mu pravimo alpinizem.

»Dolge noge, suh' telo, špegle nosi – kdo je to?« je pred leti nekdo zapisal v prvo vpisno knjigo v Kemperletovem bivaku na Velikih podih. In zraven je zapisal tudi odgovor – Tone Škarja. Vendar naj ne bi bilo telo tisto, ki bi označevalo človeka, ampak njegovo delo. In slednjega je pri Tonetu ogromno, v skladu z vodikom: »Ne prosite za naloge, ki bi ustrezale vašim močem, ampak prosite za moč, da boste lahko opravili svoje naloge.« Odkar je začel še v srednji šoli hoditi v hribe, jih ni nikoli več zapustil za dalj časa in še sedaj ga pravzaprav vedno bolj privlačijo. V svoji knjigi Stene mojega življenja je Kosca in mene sicer »obtožil«, da sva ga spet zvalila v hribe, vendar ta obtožba ni v slabem pomenu – ni težko prepričati žabe, da skoči v vodo. Kakor je bila ta ljubezen v mladosti spontana, čisto emocionalna, nezavedna, je v poznejših letih postala in ostala resna, zrela,

zavedna, racionalna. Še vedno je aktivni član kamniškega alpinističnega odseka, ki mu je ostal zvest, odkar se je včlanil vanj davnega leta 1956. Kot vedno v tistem času najboljši kamniški alpinist je prevzel vodstvo odseka kar za 10 let ter nato še prav toliko časa uspešno vodil postajo GRS Kamnik, ki je takrat predstavljala idealno povezavo med alpinizmom in reševalnim delom. V ta čas spada tudi postavitve bivaka Pavla Kemperleta na Velikih podih (1973). Še dalj časa pa je deloval tudi v upravnem odboru PD Kamnik.

Njegovo začetno obdobje udejstvovanja v alpinizmu pomeni poleg zelo kakovostnih kopnih vzponov predvsem doma tudi kakovostni preskok slovenskega alpinizma v lednem plezanju. Preveč prostora bi zahtevalo, če bi hotel samo naštetiti vse, kar je kakovostnega preplezal tudi v Franciji in to v času, ko je bil obisk Chamonixa bistveno bolj zapleten kot pa danes obisk Himalaje ali Patagonije.

Vsi ti njegovi vzponi so bili vstopnica za obisk Kavkaza leta 1964 (preplezal Križ Užbe) in nato leta 1965 članstvo v II. JAHO, kjer je pomagal odkriti pot na dotlej še neosvojeni vrh 7902 m visokega Kangbačna. Toda vzpona na vrh ni smel poskusiti. Vendar ga je Himalaja tako prevzela, da se je tja še in še vračal in se še vedno vrača. In to predvsem kot vodja ali organizacijski vodja odprav: Kangbačen 1974, Sagarmata (Čomolungma oziroma Mount Everest – 8848 m) 1978, 1979 in 1996, Jalung Kang (8505 m) 1985, Kančendzenga (8586 m) 1991, Kang Ri (6200 m) 1986 (opravi prvi pristop), Šiša Pangma (8016 m) 1989, Čo Oju (8153 m) 1988 in 2001, Anapurna (8091 m) 1992 in 1995, Daulagiri (8167 m) 1998, izvidniška odprava v Sikkim (Siniolču) 1994 in pomoč pri odpravi v Janak Himal leta 2000.

Toda Himalaja ga ni odvrnila od vzponov v gorah, v katerih je plezal na začetku svoje alpinistične kariere. Vedno je bil in še vedno je alpinistično zelo aktiven – opravi kakšnih deset vzponov letno, seveda

ustrezno svojim letom. Samo nekaj primerov za ilustracijo: Februarja 1989 Desna v Ojstrici v enem dnevu, 1997 Severna grapa v Skuti, 1999 Brusova v Mali (Koroški) Babi, 2000 v maju Kozmični raz v Aiguille du Midi, SV raz Kalške gore, v letu 2001 severni greben Kočne, dvakrat na Velikem Kleku, prečenje Mont Blanca in še in še.

Seveda pa tega, kar je on dajal hribom in kar so ti dajali njemu, ni zadržal samo zase. Najlepše zadeve je zapisal najprej v Planinskem vestniku, nato pa še v knjigah kot avtor ali soavtor (Stene mojega življenja, Kangbačen, Everest, Jalung Kang, Na vrhove sveta ...).

Ni pa pozabil svojih izkušenj deliti tudi z drugimi, saj je večina najpomembnejših naših uspehov v Himalaji, deloma pa tudi drugod, povezana z njegovim imenom: ali kot vodja ali kot organizator ali kakšen drugačen način pomoči, da se je reč izpeljala, predvsem pa z neumornim zbiranjem denarja, tudi za šolo za vodnike nepalske planinske organizacije. Načelnik KOTG je že od leta 1980 in je toliko prisoten, toliko dela, da se sploh še ne moremo zavedati vsega njegovega dela. Kot eden najbolj pokončnih ljudi v PZS je odločen, pronicljiv, oster, zato včasih nerazumljen ali narobe razumljen. Ker je velikokrat veliko videl, česar drugi niso, razumel, česar drugim ni uspelo ali ni bilo dano ali niso hoteli, in marsikaj vedel, je zato dobil tudi mnoge nasprotnike, ki mu pa še zdaleč niso dorasli. Je eden redkih, če celo ne edini, ki ima povsem izdelano realno vizijo slovenskega alpinizma in to ne samo, da pove, ampak poskuša to v največji meri tudi izvajati. In zato je seveda v zobeh in želodcih nekaterih.

Več kot 30 let je gorski vodnik in tudi registriran vodnik PZS, ker tudi tu gleda stvari široko. Razume tudi gornštvo, čeprav kot zaveden Slovenec in patriot podpina planinstvo.

Še in še bi mogel naštevati njegovo bogato delovanje, pa naj zaključim s tem, da je Tone mladim, pa tudi ne samo mladim, lahko za vzor, in prav počaščen sem, da sem

njegov sodobnik in član istega alpinističnega odseka. Iskrene čestitke, z željo po še veliko uspešnih letih v hribih in dolini. (Bojan Pollak)

Novoletni ognjemet na Storžiču

Planinsko silvestrovanje v planinskem domu na Kališču je že štiridesetletna tradicija, odkar pač dom stoji. Tudi silvestrski vzpon na Storžič, običajno v snegu in ledu, je že kar običajen. Letošnji prestop v novo leto, tokrat svetovno leto gora 2002, pa je bil na Kališču in na Storžiču še posebej slovesen: pospremil ga je daleč naokoli viden

Jernej Mubi

ognjemet s Storžiča. Zanj se lahko zahvalimo Jerneju Mubiju, markacistu in alpinističnemu pripravniku v PD Kranj. V izredno mrzli in vetrovni noči se je ob luninem siju nekaj po deseti uri zvečer odpravil iz doma proti vrhu, ki ga je dosegel deset minut pred polnočjo. Točno opolnoči pa je prižgal ognjemet in tako naznanil vstop v leto 2002, v leto, ko bomo vsi svoja prizadevanja usmerili v skrb za naše gore. (Franc Ekar)

Planinski izlet na Šmohor

Kljub temu da smo se na drugi letošnji planinski izlet Mladinskega odseka Planinskega društva Celje odpravile same mlade planinke, smo prvo soboto v letošnjem Februarju preživele brez dežja. Vlak, ki smo ga čakale zastoj, nam je preprečil prvotni načrt osvojitve Kuma, zasavskega Triglava, a smo vseeno ostale v Posavskih hribih in se podale preko 934 metrov visokega Maliča na Šmohor nad Laškim. Nezahtevna markirana pot do vznožja Maliča z laške strani ni zahtevala posebnih naporov, zato pa smo bile pazljivejše pri korakih do vrha, kjer prvopristopnice niso ušle obveznemu planinskemu krstu. Šmohor s 784 metri ne spada med visoke vrhove, je bil pa ravno pravi, da smo se spoprijele z osnovami orientacije in razgledovanja, saj se z vrha odpira prijeten pogled proti severu na velik del Savinjske doline, proti jugozahodu pa na naš nesojeni Kum. (Petra Gregorc, MO PD Celje)

Pohodi slovenskih železarjev

Planinski vodniki, ki v družbah Slovenskih železarn skrbijo za planinske pohode železarjev, se srečajo vsako leto, da ocenijo svoje delo ter začrtajo smernice za aktivnosti v naslednji planinski sezoni. Lansko so sklenili 17. novembra s srečanjem v Šentanelu, kjer je okoli 40 udeležencev iz vseh železarskih središč preživel prijeten dan. Druženje je s prikazom diapozitivov, ki so nastali na številnih železarskih pohodih, popestril Franc Podmeninšek. Franc Telcer je po načel o delu planinskih vodnikov in o razcvetu planinskih pohodov med železarji, za kar ima zasluge tudi predhodna odločitev, da organizirajo vsaj tri pohode letno in jih tudi ustrezno predstavijo v širši javnosti. Tako so bili v letu 2001 trije pohodi slovenskih železarjev: jeseničani so 26. maja za 213 udeleženi-